

Délvidék

Bácskai Napió
Politikai napilap
Felkészítő: Kónya Lajos

MEGJELENIK	
mind lapon délután vasár- és ünnepnap kivételével.	
Szerkesztőség és kiadóhivatal:	
Szabadka, IV., Rákóczi-út 20.	
Telefonszám: 300.	
ELŐFIZETÉSI DÍJAK:	
Helyben házhoz hordva	
egész évre	— — — — 32.—
fél évre	— — — — 16.—
negyed évre	— — — — 8.—
Videkre postán küldve	
egész évre	— — — — 32.—
fél évre	— — — — 16.—
negyed évre	— — — — 8.—

Ne türelmetlenkedjétek!

Ne türelmetlenkedjétek, ti, akik velünk együtt itt, a front mögött meg vagytok terhelve és vértelen szenvedéseket szenvedtek a hazáért, a győzelemért velünk együtt, akik nem türelmetlenkedünk. Jertek velünk a nemzeti szintű lobogó alá és ott fontoljuk meg: mit kíván tőlünk az igazi hazaszeretet.

Négy esztendeje vivjük a borzalmak diadalmas harcát. A háború hosszadalmisságával járó egypár-féjé epizód-tól eltekintve, elejétől mostanáig győzedelmesen vívtuk igaz harcainkat. Romlásunkra törő elleneink, akik oly arcátlanul hangsúlyozták, hogy északról, keletről, délről le akarnak marangolni országunk testéből, már-már térdre roskadnánk. Csak még egy kis türelem, csak még egy adag lemondás, csak még egy kis ideg- és izomfeszítés!

Akkor győzünk, akkor diadalmaskodunk.

Hát ha türelmetlenkedünk?

Akkor?

Megmondjuk, hogy mi lesz!

Akkor elleneink azt hiszik, hogy a harctereken mutogatott erőnk a haldokló ember utolsó erőmegfeszítése. Ebben a téves hitben ők kezdenek újabb, utolsó, még egy-két évre kinyúló erőfeszítést, ami azt jelenti, hogy mi, akik a végső győzelem előcsarnokába érve, várjuk a fehér zászló felröppenését, hogy mi, akik eddig oly dicséretesen bírtuk mindennel, amivel birni kellett, újra szenvedjünk tovább, még legalább egy esztendőt.

Mert vannak, akik türelmetlenkednek, akiknek gyönge akaratát lelketlen felbujtók tömegszuggerációja türelmetlenségre bírja hajlítani.

Ha türelmetlenkedtek, akkor meghosszabbodik a háború s meghosszabbodik a lövészárokból szünylő, szenvedő, vérző apák, fiúk, férfiak szenvedése.

Ha türelmetlenkedtek, nem lesz még vége a háborúnak, de annál több katonavér, szenvedés, nyomor, könny, lemondás kell a biztosra vehető, végső győzelemig.

— Kell-e ez nekünk? — Nem.

Ne türelmetlenkedjétek hát oktalanul! Tömeg térj eszedre, jöjj a templomba, térdelel le és kérjed a magyarok Istent: adja meg mielőbb türelmünk jutalmát, a diadalmis békét!

Hiába támadnak a franciák.

— Ujabb 600 fogoly. —

Német hivatalos jelentés. Gyugati harcátér: A flandriai főlesérmezőn felderítő osztagaink és belga meg angol őrsök között ismételtén kisebb ütközések fejlődtek. Az ellenség erős támadásait, amelyeket északi és északnyugati irányból indított Witschaete ellen, visszautasítottuk. Az ellenség már készült a gőllásaiban igen súlyos veszteségeket szenvedett megsemmisítő tüzünkben. Bailleul és Labassée között a tüzéségek erős harcú tevékenységet folytattak. Bethunonól északnyugatra gyalogsapataink előrenyomultak a Labassée-csatornatól északra levő ellenséges vonalak ellen és néhány ágyút szakmányoltak. Festhambertnél és Givenchynál váltakozó harcú folyt. Több mint 600 foglyot ejtettünk.

Az orosz hadsereg 6,200.000 embert veszített halottakban.

Zürich, április 20. Oroszországnak a világháborúban szenvedett veszteségeiről az orosz főhadiszállás által 1917. október 3-ig kiadott hivatalos jelentések alapján beszámolót állított össze a Neue Züricher Nachrichten. Oroszország 12,700.000 embert küldött harcba; a leszereléskor elbocsátottak 3,200.000 embert, már előzően önként elhagyta csapattestét körülbelül 2,000.000 katona. A halottak számát 6,200.000-re mutatják ki.

A német választójogi reform válsága.

Berlin, április 20. Mint a Deutsche Tageszeitung jelenti, a porosz képviselőház nemzeti szabadelvű pártjának többsége megmarad annál az elhatározásánál, hogy az egyelő választójog bevezetése ellen szavaz. Ez annyit jelent, hogy a választójogi reformjavaslat megbukik.

A török sereg emberanyagban és ágyukban megszorodott.

Hága, április 20. Palesztinából e hónap 12-én küldött jelentés megállapítja, hogy a törökök ellenállása az ellenség támadásaival szemben egyre makacsabb lesz s emberanyagban és ágyukban állandóan gyarapodik az erejük.

Veszedelemben az angolok által megszállott francia kikötők.

Bazel, április 20. A Daily Mail a harcterről kapott tudósításában most első ízben beszél arról, hogy az angolok által megszállt francia kikötőket veszedelem fenyegeti.

Az angol hadsereg temetője.

Berlin, április 20. A Wolff ügynökség jelenti a nyugati frontról: Az egész világon nincs földdarab, a melyért annyi vér folyt volna, mint Poelkapell, Lanzenemek és Zonebeke flandriai falvakért.

Százezrekre rugnak az angolok veszteségei a flandriai csatában. Ezeknek a községeknek mostani visszafoglalásával az angolok elvesztették tavalyi flandriai sikereiknek utolsó maradványát is. Ezek a nevek óriási temetőt jelentenek, amelyben az angol hadsereg virága nyugszik.

Egy óriás gőzös elsüllyesztése.

Berlin, április 20. Hivatalosan jelentik: hogy március 31-én reggel egyik buvárhajónk, melynek parancsnoka Neyr Vilmos kapitány, egy legalább 18 ezer bruttótonnás, nagy értéket képviselő személyszállító gőzöst süllyesztett el.

A konzulok kémszervezete Svájcban.

Bern, április 20. A svájci szövetség tanács a hadviselő államok követségeihez jegyzéket intézett, amelyben közli, hogy a svájci területen idegen hatalom javára elkövetett kémkedés megvizsgálásánál számos esetben megállapították konzulatusi személyek közreműködését. Ilyen esetekben a konzulokat és alkonzulokat nem illeti meg az exterritorialitás kiváltsága s ha a svájci hatóságok eddig nem léptek fel ellenük az illető nemzet iránt való udvariasságból történt.

Kávéházakban kérje a „Délvidék“-et.

Egypár szó a rokkantokról.

— A boldogulás utja. —

A világháború negyedik évében egyik legégetőbb kérdés a rokkantok elhelyezése és segítése, mely úgy az állam, mint a társadalom egyre nagyobb kötelességévé is válik.

A rokkantok megélhetését, megmaradt munkaképességük figyelembe vételével mielőbb biztosítani kell, annál is inkább mert ennek a még mindig hasznos és produktív erőnek a fokozatos beállításával, úgy az állam, mint a társadalom egy, ma még óriási sullyal ránehezülő kötelezettségét válthatná be. Míg valóságos nemzeti katasztrófa volna az, ha a folyton szaporodó rokkantok ügyét az állam, a régi megélhetési viszonyok mellett is oly szűkkelően megállapított nyugdíjjal, a társadalom pedig a töle szokott közönnnyel úgy intézné el, mintha ezzel a háború nyomorultjai iránt minden kötelezettségét leróta volna.

És ha az így szélnek eresztett rokkantok fokozatos elhelyezését, megélhetésük lehetőségeit az állam, a társadalom már most sem képes biztosítani és ha a rokkantok e cél elősegítő szervezete is hiányzik, mi lesz akkor, ha a leszerelés alkalmával a munkás kezek milliói szabadulnak fel, kiknek a létért való küzdelme így egyenlőtlen harcot jelentene az akkori már szintén felszaporodott és legtöbbször bizonytalan foglalkozásból tengődő rokkantakkal szemben, nem is szólva a rokkantoknak arról a tömegéről, amely gyámolatlanul és minden irányítás nélkül csak közvetlenül a leszerelés előtt vagy röviddel utána kerülnek az életbe ki.

Hogy vegyék fel a harcot ezek az idegen és megváltozott életkörülményekkel, ha segítő kezek helyett mindenütt csak zorsoraarak sorsuk iránti közömbösség és legfeljebb egy kis szánalom, amivel találkozhatnak.

A visszaözönlő rokkantok helyét mindenütt nők foglalják le, akik annál inkább ragaszkodnak alkalmazásukhoz, mert éppen a világháború okozta vérvesztés miatt, alig számíthatnak arra, hogy férjhez menjenek.

A töké pedig szívesen látja a nőket, mert olcsóbbak, mint a férfi munkaerő, pláne akkor, ha a férfi alkalmazásához félkez vagy félláb is járul.

Nagy és beható tanulmányt kellene írni; ha a rokkant kérdést csak fontosabb vonásaiban is érinteni akarnók.

De ez alkalommal elmondottakkal csak a rokkantak jelenlegi helyzetéről akartunk képet nyújtani, hogy szemléltethető legyen az a parancsoló szükségesség, a mely kell hogy a rokkantakat egy táborba tömörítse, — tekintet nélkül társadalmi helyzetükre, — hogy ezáltal az erőket egyesítve oly tényezővé váljanak, amelyekkel az államnak és a társadalomnak egyaránt számolnia kelljen és hogy szerzett jogait képesek legyenek megvédeni az állam szűkkelésére és a társadalom egyre fokozódó közömbösségével szemben is.

És sajnos Szabadka is egyike azoknak a városoknak, ahol a

rokkantok közös ügyét éppen a rokkantok szervezetlensége és az egymás sorsa iránti közömbösség teszi még nehezebbé.

Vajjon mit lehet remélni akkor, ha már a kölcsönös nyomor sem egyesíti az embereket?

Az iskolai év bezárása.

— Junius 15-éig megkapják bizonyítványukat a diákok. —

Illetékes helyről közlik: Mint-hogy a háború által előidé ett viszonyok miatt a folyó iskolai év sem fejezhető be rendes időben, a vallás- és közoktatásügyi miniszter az 1915. XIII. törvényeikk 5. §-ában nyert felhatalmazás alapján akként intézkedett folyó évi 63.853 szám alatt kelt rendeletével, hogy az ellemi népiskolák kivételével az összes tanintézetekben a tanítás olyképpen állapítsák meg, hogy az iskolai év június hó 15-én befejezhető legyen és a tanulók a jelzett napon bizonyítványukat kézhez véve elbocsáthatók legyenek.

Az ellemi népiskolákra nézve az 1917-18. iskolai évre az iskolába járás kötelezettségének korlátozása és a szorgalmi időnek megállapítása tárgyában 12.103-917. eln. sz. rendelet intézkedései irányadók továbbra is, amelyek szerint mindazokban a városokban és községekben, ahol polgári vagy középiskola, illetőleg középfokú szak-

iskola nincsen, az ellemi népiskola mindennapi tanfolyamának I-III. osztályaiban a tanítás június hó végéig, a IV., V. és VI. osztályokban és az ismétlőiskolákban, amelyeknek tanulói otthoni munkára felhasználhatók, május hó végéig, a törvényhatósági jogú és rendezettvárosú városokban lévő elemi népiskolák IV. osztályaiban is június végéig tart.

Mindazokban a községekben, amelyekben polgári vagy középiskolák illetőleg középfokú szakiskolák vannak, az ellemi népiskolák IV. osztályaiban is június végéig tart.

Mindazokban a községekben, amelyekben polgári vagy középiskolák illetőleg középfokú szakiskolák vannak, az ellemi népiskolák IV. osztályaiban — a közigazgatási bizottság intézkedéséhez képest — a tanév ugyancsak szabályszerű időben, június hó végéig fejezendő be.

Két betörés egy éjszaka.

— Az élelmiszerek barátja. —

Tegnap éjszaka ismeretlen félkékalmárok egyszerre két helyen is betörték s mindkét helyről nagymennyiségű élelmiszert emeltek el.

Az egyik károsult Kladek Lukács, a Nemzeti szálloda bérlejtője, atinek a Czorda Bódog-utca és az Erzsébet-utca sarkán levő pincéjét látogatták meg a betörők. Természetesen nem üres kézzel távoztak, hanem elemeltek 170 kiló-disznósírt 70 liter likőrt hordóstól, azonkívül nagy mennyiségű ásványvizet is.

Ugyanazon éjjel, valószínűleg ugyanazon betörők Pietsch Ferencné Czorda Bódog-utcai lakásán is tettek jövedelmező látogatást. Bemásztak az alacsony kerítésen s Pietschné élelmiszerét a szölegszorosabb értelmében kifosztották. Három disznó húsát, zsírt és egyéb élelmiszereket vitték magukkal. A kár mindkét esetben igen nagy.

A rendőrség erélyes nyomozást indított a betörő élelmiszerkedvelők után.

Kik alusznak Szabadkán?

— Szabadkai ujságíró furfangja. —

Április 16-: keddi számában hosszú cikket szentelt a Szabadkán megjelenő „Szabadkai Ujság” most már napilap, egy bizonyos Arányi Aron Adolf postafőtiszt esetének. Megírta hosszan, hogy nyolc év óta alszik a Thököly ut 19 számú házában egy ember. Az orvostudomány csodálatos ereje tudta csak ily hosszú időn át életben tartani eddig és valószínűn rövidesen teljesen vissza fogja adni az életnek, amelynek hosszu nyolc esztendeje iramlott el annélkül, hogy a szerencsétlen beteg két percnél hosszabb időre eszméletre térhetett volna.

Az említett szabadkai lap bőven megírta ennek az alvóinak táplálkozási módját. Ez rendben is volna. Csak a Szabadkai Ujság furfangos riportere sehol egy szóval sem tett említést arról, hogy az a bizonyos Thököly-ut, amelyben ez az alvó bácsi lakik, nem szabadkán van, hanem Budapesten. Így csinál szenzációkat, még pedig a gyanútlanul olvasó szemében szabadkai szenzációkat Buda-

pesten történő esetekről és dolgokról.

Különben ez nem is az első eset a Szabadkai Ujság történetében, hogy ilyen trükkökkel él. Nagyon szereti adni a bankot és egészen más vidékeken megtörtént eseteket tálat fél szabadkai szenzációként.

Ennek a legutolsó esetnek azonban bonyodalmas folytatása is is van. Egyik szegedi lap kivágta a Szabadkai Ujság cikkét, amelyet az egyik budapesti déli lapból ollózott ki, — és természetesen Szabadkára fogja rá a történetet. Erre meg jön tegnap egyik-másik szabadkai Ujság, amely személyi differenciák miatt nem olvassa a Szabadkai Ujságot, de igenis olvassa a szegedi lapokat és tegnap megírja nagy csodálkozással, hogy Szegeden mit fognak rá Szabadkára.

Igy keringenek a szenzációk, míg végre visszatérnek a kiindulási helyükre. Megtörténhetik, hogy a szegedi lapból a pesti lapok, melyek nem olvassák az

Uj Hírek-et — ahol először jelent meg a cikk — kiveszik a szabadkai szenzációt. Velünk is megtörtént egyszer, hogy a Délvidék egy érdekes hosszabb cikkét egy hónap múlva sajátjaként találta föl egyik szabadkai lap. Természetesen valamelyik vidéki lapból vette, amely a Délvidékből ollózta ki. Ilyen furcsaságok történnek.

Véres dráma Pirtón.

Pirtón Tóth Jánosné Fábiana Julianna halasi lakos lakásán egy katona agyonlőtte magát. A hajnalban történt véres dráma részleteit még homály fedi. A katona öngyilkossági okát nem lehetett megállapítani.

Szomor Lajos hetes huszár Budapestről bevásárolni jövet kiszállt Pirtón és a hajnali órákban Tóthné lakására ment. Rövid ottléte után szolgálati fegyverével agyonlőtte magát.

Tóthné az öngyilkosságra vonatkozólag a halasi rendőrségen kihallgatták. Szomor azzal tért be hozzá, — mondja Tóthné — hogy miért nem írt neki a haretérré és miért nem küldte el neki fényképét.

Ő azt válaszolta a katonának, hogy fényképét nem is fogja elküldeni, mert megtudta róla, hogy nős ember. Szomor erre hirtelen előrántotta revolverét és fejbeltette magát.

Az öngyilkosságról értesítették az öngyilkos katona feleségét, aki Halasra ment Elmondta, hogy nem tudja megérteni férjének öngyilkosságát. Ők a legjobb egyetértésben éltek egymással, sőt az ura magával akarta vinni utjára, de dolgai miatt nem mehetett vele.

A tragikus véget ért katona végigküzdötte az egész háborút. S hogy a haretéren mint viselkedett, kis ezüst, nagy ezüst és Károlykereszt kitüntetései eleget mondanak.

A szabadkai zsidó hitközség törvényellenesen működik.

Az alábbi sorokat beküldték hozzánk közlés végett:

A vallás- és közoktatásügyi minisztérium által jóváhagyott alapszabályzat megköveteli, hogy a képviselő-testületet minden három évben új választás alá bocsássák. Most már körülbelül hat éve, hogy volt választás; három éve annak, hogy alapszabályellenesen működik a zsidó hitközség. Rábit, tehát főrabbit vagy helyettesét, egy napra vagy önkre, csakis az összes tagok választanak. Így irta elő a miniszter, de a szabadkai zsidó hitközség vezetősége maga választotta dr. Gerzsont.

A zsidó hitközség kezeihez leteti jótékony alapok s a régi alapok hol vannak? Lettek e arra a célra felhasználva, melyre azt az adakozók szánták? Ez titok. Pl. a Wámoscher-féle 10.000 koronás alapítvány hol van?

Holnap, vasárnap tart közgyűlést a hitközség. — Természetesen, hogy a közgyűlésen megjelentek megbízatása is már több mint 3 éve lejárt. Így most egyik törvénytelen testület a másikat nem szankeionálhatja. Elvégre Magyarországon alapszabályellenesen nem egy hitközségnek, hanem még egy egyletnek sem szabad működnie.

Egy bécsi cég dísznóvásárlása

— Sikasztással vádolt bevásárló. —

Még 1915. óta üzleti összeköttetésben állott *Malcevic* György szoholi sertéskereskedő a bécsi Kókényesi és Löwinger céggel, kiknek gyakran szállított hizott sertéseket.

Egy alkalommal a múlt év elején 60 000 korona előleget kapott sertések hiztatására; de a leszállítás körül differenciák merültek fel úgyhogy a cég sikasztásért feljelentést tett a vásárlást közvetítő sertéskereskedő ellen.

A tárgyalás folyamán tegnap a szabadkai törvényszéken a sikasztást nem állapították meg, mert a vádlott beigazolta, hogy minden alkalommal jóhiszeműen járt el és tartozásait rendezte is. A bíróság felmentette a vád alól a sikasztással vádolt sertéskereskedőt.

NAPI HIREK.

— **Bérmálás Szabadkán.** Szabadkán július hó 3-án, 4-én, 5-én és 6-án bérmálás lesz. A bérmálás a következő sorrendben tartatik meg: Július 3-án a Sz.-Györgyi templomban, 4-én a Sz.-Rókusi templomban, 5-én és 6-án a Sz.-Teréz templomban.

— **Katonai előléptetések.** Tartalékos századosá lépett elő: nagybudafai Vermes Gyula, automobil csapatnál beosztott tart főhadnagy. Főhadnagyk lettek Sugár Géza 86. gy. e.-beli tart. hadnagy. Strömpl Jenő, dr. Dömötör Kálmán és Nowot Károly 23. gy. e.-beli tart. hadnagyk.

— **A Tisztviselő-Otthon közgyűlése.** A szabadkai Tisztviselő-Otthon vasárnap délután 3 órakor tartja rendez évi közgyűlését, melyen a megjelent tagok számukra való tekintet nélkül határoznak.

— **Az ingyenes jogvédelem megszüntetése.** Említettük már, hogy az igazságügyi kormány megakarja szüntetni azon anomáliát, a mely az ingyenes jogvédelem és a pártfogói kirendeléseknél eddig uralkodott, nevezetesen az ügyvéd teljesen díjmentesen tartozott ez ideig a szegényjogos dolgokat ellátói, idejének legnagyobb részét a bíróságoknál tölteni és ezért mi díjazás sem történt. Ez egyetlen egy pályán sinos és belátva a kormány ezen lehetetlen állapotot, a szabadkai ügyvédi kamarát a tegnapi napon átiratban értesítette az igazságügyminiszter, hogy ezen ingyenes jogvédelmek díjazására éventeként 500000 koronát bocsájt rendelkezésre és ezen összegnek miként leendő kiutaltatása és az ingyenes munkáknak miként leendő díjazhatása céljából május hó 4-ére az igazságügyminiszter a kamarákat értekezletre hívta meg, mely értekezleten a szabadkai ügyvédi kamara valószínűleg dr. Vécsei Samu titkár útján fogja magát képviseltetni.

— **Nem lehet a hősi halottakat hazaszállítani.** A harcúterén elesett hősök holttestének hazaszállítása a vasuti kocsianyag ezeroszerinti rendkívüli mértékben való igénybevétele miatt a továbbiakig kivétel nélkül be van szüntetve. A

katonai parancsnokságokhoz érkező ilyen tárgyú kérelmek nem is továbbíthatnak. A mai helyzet szerint a szállítási nehézségek miatt a hősi halottak hazaszállítása valószínűleg az általános békekötés utáni időre tolódik vissza.

— **Az aradi MTE. és a szabadkai Sport-Egylet holnapi mérkőzése.** Holnap — vasárnap — délután fél négy órai kezdettel mérkőzik az aradi MTE. kitűnő futbalcsapata a szabadkai Sport-Egylet játékosaival. A múlt vasárnapi Kinizsi-mérkőzés után joggal remélhetjük, hogy a szabadkai Sport győzelmet fog aratni bár orosz-lágerőt kell kifejtenie, ha a dícsőséget meg akarja szerezni. Az erők megítélésére közeljük, hogy a tavaly tavaszi mérkőzéskor az aradi MTE. győzelmesen, az ősszel vívott mérkőzéskor pedig eldöntetlenül került ki a Kinizsivel vívott játékból. Kinizsi Sporttal pedig a múlt vasárnap játszott 3 : 3 arányban. A holnapi mérkőzés elé fokozott érdeklődéssel tekintünk.

— **A gazdaközönség figyelmébe!** A földművelésügyi miniszter a hadsereg vágómarha szükségletének a fedezésére a városokra is bizonyos kontingenst vetett ki. Most rendeletet intézett Szabadka város polgármesteri hivatalához, hogy a városra kivetett illetve megállapított 460 darab jöminőségű vágómarhát május hó közepéig be kell szállítani. Ebben az ügyben holnap, vasárnap délelőtt 9 órakor dr. Biró Károly polgármester a közgyűlési nagyteremben értekezletet tart, melyre a gazdaközönséget ezuton is meghívja

— **Zár alá veszik a petróleumot.** A kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, amely szerint az üzletek birtokában levő és utólag hozzájuk érkező világító kőolajkészleteket zár alá veszi. Ezután világító kőolajat kereskedelmi vállalatoknak csakis a törvényhatóság első tisztviselőjének engedelmével szabad kiszolgáltatni. Ezt az engedélyt csakis közérdekű célokat szolgáló, továbbá mezőgazdasági, bányászati és ipari üzemeknek szabad kiadni.

— **Talált kulcsok.** A Vörösmarthy utcában 3 drb lyukas kulcsot talált Ugrai György posta altiszt. A kulcsokat tulajdonosa átveheti IV. kör Horvát-utca 179. sz. alatti lakásán.

— **A szabadkai MTE. játékosai ma, szombaton éjfélkor indulnak Temesvárra, hogy ott a Kinizsivel lejátszák tavaszi bajnoki mérkőzésüket.**

Péntek—szombat—vasárnap

Henry Porten kitűnő ujdonsága

Néma szivek

Egy leány története 4 felvonásban.

Számi herceg

Kacagató vigjáték 3 felvonásban.

Főszereplő: *Ossi Oswald*
és *Lubits Ernő*. Látható a

Lifka moziban

Kedete d. u. 5 és este 8 órakor.

— **Az olesó hal meseje.** A fővárosi és vidéki lapokban egyre több hír jelenik meg, amelyben a szabadkai halpiacot mint a bőség és olesóság eldorádóját tüntetik fel és mintha a szabadkai halpiacra csak arról volna szó, hogy 2 korona 20 fillér vagy 3 korona legyen a félkilós halak kilója. Több cikkben már irigylik is a szabadkaiak olesó halpiacát. Bár inkább száz irigy mint egy szárnakozó: de ez alkalommal sajnálatlalt kell megállapítanunk, hogy a szabadkai halpiacra nemesak hogy halbőség nincs, hanem a valamire való halak kilójáért 10—12 koronát is elkérnek. Csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy azok a hírek milyen hírforrásból kerülnek a lapokba?

— **Mázasságot kötöttek e héten:** Nagy Mihály Wilhelm Ilonával, Mácskovics Kálmán Ifkovies Ilonával.

— **A hadifogságból hazatérő katonák illetékei.** Ófelsége az orosz hadifogságból hazatért katonák illetményeinek kifizetését — mint jelentik — a következőképpen rendelte el: a hadifogság tartamára minden hónapra: a tisztjelöltek 35 K., a hadnagyk 75—100 K., főhadnagyk 115—165 K., századosok 215—265 K., őrnagyk 280—310 K., alezredek 360—430 K., ezredek 530—660 K., tábornokok 900—1030 K., altábornagyk 1180—1340 K. illetményt kapnak. A havi összegekre való igényjogosultság a fogságbajutást követő hónap elsőjéttől kezdődik és a hadifogságból való visszatérés után a bemutatást megelőző hó nappal végződik. A legénységi személyek részére a következő napi zsoldot engedélyezték: tisztjelölteknek és törzsaltisoknak 1 koronát, őrmesternek 50 fillér, szakaszvezetőnek, tizedesnek 35 fillért, őrvezetőnek, honvédnek 15 fillért.

— **Kabaréelőadás.** A nőiparegyesület, ipariskolájának, valamint a szabadkai rokkantaknak segélyezésére május hó 4-én és 5-én kabarét rendez a városi színházban. A rendezést özv. *Farkasné, Gábor Nelli* urinő volt szíves elvállalni, a mi már magában is garantálja a sikert.

— **Kamara zene-estély.** A filharmónikusok elhallgatása folytán a háboru alatt zenéi élvezetben ritkán van része Szabadka intelligens közönségének. Eppen ezért nemesak művészi eseményt jelent a Korzó Mozi április 29-én rendezendő kamarazene-estélye, hanem a zenekedvelő közönségnek rég óhajtott gyönyörűsége is lesz. A m. kir. Zeneakadémia négy művésze: *Rotschild Rózsi, Gosztonyi Teréz, Ulrich Hermin* és *Weisz Mici* kitűnő vonós négyes, magas nivóju programmal jönnek le egy estére Budapestről. Jegyek előre válthatók a Korzó Mozi pénztáránál.

— **Meghaltak:** özv. *Kaszap Ferencné* szül. *Nagy Terézia* 71 éves *Balog Etelka* 6 éves. *Przkecz Mária* 2 éves, *Sokcsics Terézia* 74 éves. *Matics Agnes* 88 éves, *Pőkornik István* 7 napos, *Andrasibs László* 10 napos, *Gabrics Géza* 16 napos, özv. *Papp Análné* sz. *Farkas Rozália* 75 éves, *Krizsánovics Vince* 56 éves, *Tary Zsigmond* 47 éves, *Gabrics Mátyás* 75 éves, *Markovics Béla* 3 éves, *Sztanties Antalné* sz. *Kuluncsics*

Koleta 70 éves, *Vidákovics Gáborné* sz. *Bukovina Margit* 38 éves, özv. *Takács Jakabné* sz. *Evetovics Mária* 85 éves.

CSARNOK.

A hangya és a tücsök.

Busan mászik *Ezépus haagyája*, *Haragszik e háborus világra*. Amit nyáron gyűjtött, hordott egybe *Elesége mérlegre lett vetve*. Nála járt a rekviráló ember, *Katonákkal, töltött fegyverekkel*, *Konstatálta, hogy „felesleg áll fent”* „Lefoglalom!” mondta rá az Ament.

A tücsök még ma is vigan cirpöl: *Tölem bizony egy szemet se vitt el*. *Nekem volt hát mégis igazságom!* *Nekem nincsen maggal teli zsákom*, *Nem gyűjtöttem, nem dolgoztam —* élek,

Bölesen teszem, amikor henyelek. De ha után éhezésem támad. *Kijelentem: „Jaj a hatóságoknak!”* H. I.

Színház.

— **Holdy Juci bucsuja.** Kedden *Holdy Juci*, színtársulatunk széphanu koloraturékesnöje, — eki igen sok élvezetes estét szerzett színházjáró közönségünknek — bucsuzik el a szabadkai színpadtól. Színpadra kerül ez alkalommal *Lehár Ferenc* gyönyörű nagyoperettje, az „Eva”, melyben *Holdy Juci* a címszerepet játssza.

Színházi műsor:

Szombaton délután ifjusági előadásul „A képzelt beteg” vigjáték. Szombaton este B. bérletben „Cigányprimás” nagyoperett.

Vasárnap délután olesó helyárrakkal „Vandergold kisasszony” operett.

Vasárnap este bérletszünetben „Cigányprimás” nagyoperett.

Hétfőn A. bérletben *Remete Géza* bucsuestéje „A faun” vigjáték.

Kedden B. bérletben *Holdy Juci* bucsufellépte „Eva” nagyoperett.

Szurdán utolsó és bucsulóadás „Hotel Imperial” *Biró Lajos* szenzációs sikerű színjátéka.

Szerkesztő: *BERKES MÁRK.*

Nyomatott a kiadótulajdonos, *Szent Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat* mint szövetségét könyvnyomdájában Szabadkán, Rákóczi-utca 20. szám

KORZÓ MOZI

műsora.

Szombat—vasárnap

Gunnar Tolnas

legjobb filmje

Dialéktimas férfi

Romok dráma 4 felvon.

Befagyott eljegyzés

Kitűnő vigjáték 2 f. v.

Nordisk ujdonság

Előadások: d. u. 6 este 1/2 9 kor vasár és ünnepnap 1/2 3 4, 6, 1/2, 9

Mozgó-fényképszínház.

Szomba-vasárnap: Gunnar Tolnás legjobb filmje: **Diadalmas férfi.** Drámai színjáték 3 felv. és **A befagyott eljegyzés.** Nordisk ki-tűnő vigjáték 2 felvonás.

Hétfő—kedd: Amerikai sláger. A leghíresebb Kalem film: **Bestiák.** dráma 4 felvonásban. A főszerepeket Amerika jeles művészei játsszák Szerda—csütörtök. Erna Morena gyönyörű filmje: **Razada** dráma 3 felv. és Stuart Webbs bravuros legjobb kalandja: **Az üldözött tudós.** Detektív dráma 4 felvonás-ban. A szezon kitűnő ujdonságai.

Tom Schard detektív izgalmas kalandja a **Keresztes pók** lesz bemutatva vasárnap az **apollo-ban** felhívjuk olvasóink figyelmét.

A szegedi szőlőkben

eladó

2 1/2 kapa karós szőlő, ebből 1/3 kapa veteményes, szép gyümölcs-fákkal, közel a vasúthoz. Bővebbet Kőlesey-utca 255 szám.

CSAK
magyar intézménynél biztosítunk.
A Gazdák

Biztosító szövetkezet
biztosít
tűz és jégkár ellen valamint az ember életére. Népbiztosítást köt orvosi vizsgálat nélkül.
Képviselő Szabadka II. Wesselényi utca 140 szám.

Papirspárga

kilogrammonként
10 korona.

Klein Géza cégnél
Szabadka.
Bercsényi-u. 5.

Veszünk a legmasabb áron HASZNÁLT TANRÖNYVEKET

regényeket, régi ujságpapírt kilóra. Amíg raktáron van Vergé-papirból készült cigarettahüvely 2-ös és 3-as 7 kor. ezrenként. Családi és tábori levelezésre 100 papír és 100 boríték 5 kor. Pálcsi és szabadkai képes levelezőlapok darabja 10 fillér. Művészlapok 10 fill. től. 20 fill. igen nagy választék, viszonteladók részére papírok, írások kaphatók.

Lipsitz és Lampel

könyv-, írószersz. és papírkereskedése
Szabadka, Rudics-utca.
Telefon 604 sz.

Palicsón kiadó

nyárra 2 burvonzott szoba, külön külön, a Nagy Ferenc-villában. (Földművelés kora mellett.)

Eladó sarokbérházak.

Szeged. Felsőtiszapart 22 és 24 sz. a gyönyörű kilátással a Tisza partján, üzlethelyiségekkel modernebb lakásokkal, jelzálogkölcsönökkel, kevés kőszpénzrafiéssel. Tulajdonos május hó 3., 4. és 5-én Szegeden a Tisza-szállóban található. Érdeklődéseket

Ecsedy Mihály

Tata-Tóváros címen kérek.

Viszketegséget, sömört, rüht

a leggyorsabban elmulasztja a Dr. FLESCHELE eredeti törv. védett „SKABOFORM — BARNAZSIR.” Nincs szaga. Nem piszkít. Mindig eredeti pecsétet dr. Flesch-féle kérjünk. Próbátégely 2:30 korona, nagy tégely 4 K, családi adag 11 korona. Szabadka és vidéke részére I. raktár: **DECSY GYULA** „Szent Terézia” városi gyógyszertár I. kör Deák-utca. (Kiskápolna mellett.) Vételnél a SKABOFORM védjegyre ügyeljünk!

A Horvát Országos Bank r. t. 1917. évi zárszámadásai.

Mérleg-számla.

Vagyon

Teher

Pénztárkészletek	1293868 02	Részvénytőke	10000000 00
Váltók:		Tartalék alap:	1711051 50
a) a városban	2 016 336 50	A tőkeemelés I. részletének befizetése:	
b) beszédőre	55 41 82	a) a tőke-számla javára	5 000 000 00
Devizák, külföldi pénzeszközök és érmék	29596 45	b) a tartalék-alap javára	3 635 000 00
Értékpapírok és szelvények	10750535 00	Magadój alap	
Záloglevél biztossági alap értékpapirjai	3016600 00	Betétek:	
Saját kibocsátású 4 és fél % os záloglevél állomány	402768 92	a) kőnyvesztés	18 868 278 28
Saját kibocsátású 5%-os záloglevél-állomány	167250 00	b) folyószámlára	8 767 765 59
Értékpapírokra adott előlegek és lemond:		Hi elöltek:	
a) előlegek hadikölcsönre	4 379 807 01	a) pénzügyintézetek	12 648 982 39
b) előlegek egyéb értékpapírokra	8 608 686 80	b) külföldi hitelezők	13 840 809 47
Adósság folyószámlák:		Állami járulékok és vámok bizt.	2 521 000 00
a) pénzügyintézetek	4 914 307 23	Saját kibocsátású záloglevelek	
b) külföldi adósságok	34 842 476 09	a) 4 és fél % os záloglevelek	3 668 300 00
Állami jár. adósságai és vámhitelek	2 521 000 00	b) 5%-os záloglevelek	2 315 800 00
I. Jelzálog-kölcsönök:		Ingómozgósított II. jelzálog-kölcsönök	
a) 4 és fél % os kölcsönök	3 668 300 00	Kamat-aralék:	
b) 5%-os kölcsönök	2 315 800 00	a) 4 1/2%-os zálogleveleink folyó s. elvételre	31 397 81
levonva az 1917. dec. 31-ig történt törlesztéseket	391 978 65	b) 5%-os zálogleveleink folyó s. elvételre	27 508 76
fedezve K 16 990.500 — értékű ingatlanokkal.		Jelzálog-kölcsönökből visszatartott összegek	126894 80
II. Jelzálog-kölcsönök:		Be nem váltott kisorsolt záloglevelek	46100 00
fedezve K 30.000.000 — értékű ingatlanokkal	14269304 76	Be nem váltott szelvények:	
Jelzálog-kölcsönök hátralékos részlete	112577 00	a) saját kibocsátású záloglevelek szelvényei	10 550 25
Faoztály konzorcionális üzletrés és külföldi aktívák	522181 80	b) fel nem vett osztalékok	318 00
A központ és a fiókok háza és ingatlanai	1894446 84	Átmeneti tételek	
A központ és a fiókok berendezése (teljesen leírva)	75420 36	Tiszta nyereség	377464 11
A meneti tételek	97593620 94		1618638 00
			97593620 94

* A folyósított kölcsönök és kibocsátott záloglevelek közötti különbség az utóbiaknak 1918. év folyamán történendő sorsolással fog kiegyenlítettetni.

Veszteség- és nyereség-számla.

Kamatok:	1399080 46	Nyereség áthozat 1916. évről	83095 41
betétek, hitelezők és a váltótárca átmeneti kamatai után		Kamatok:	
Összes kezelési költségek:		váltók, értékpapírok, kölcsönök értékpapírokra, valamint folyószámlái adósságok után	2576392 91
a) fizetések, renumerációk, drágasági pótlékok, alkalm. és bevonultak hadi támogatása	684 868 00	Hozadékok:	
b) egyéb üzleti költségek és hadi jótékonyosságok	965047 46	a) jutalékokból, értékpapírokból devizákból, váltókból stb.	1 117 821 02
Adók és illetékek	228030 67	b) faosztály, konzorcionális és egyéb nyer.	556 754 09
Behajthatatlan követelésekből való leírások	11359 31	Házak jövedelme:	
Leírás az irodai felszerelésből	124275 89	a központ és fiókok ingatlanai után	9368 36
Tiszta nyereség	1615638 00		
			4343431 79
	4343431 79		

Az igazgatóság

A könyvelésért: **Boskovic s. k.** cégjegyző.

Osijek, 1917. évi december hó 31. Megvizsgáltatván, a fő- és segédkönyvekkel megegyezőnek és rendben találtatott.

A felügyelő-bizottság.

Čefuta János s. k.

Frynta János s. k.

Hudina Vitus s. k.

Petrić Ferenc k. s.